

Verdiskaping og sysselsetting i landbruk og skognæring i Snåsa kommune

Landbruket og skognæringen har tradisjonelt vært – og er fortsatt – viktige bidragsyttere til verdiskaping, sysselsetting og bosetting i Snåsa kommune. Næringene spiller en sentral rolle både som primærproduksjon og som grunnlag for videreforedling, tjenesteyting og lokal samfunnsutvikling.

Landbrukets betydning for lokal verdiskaping

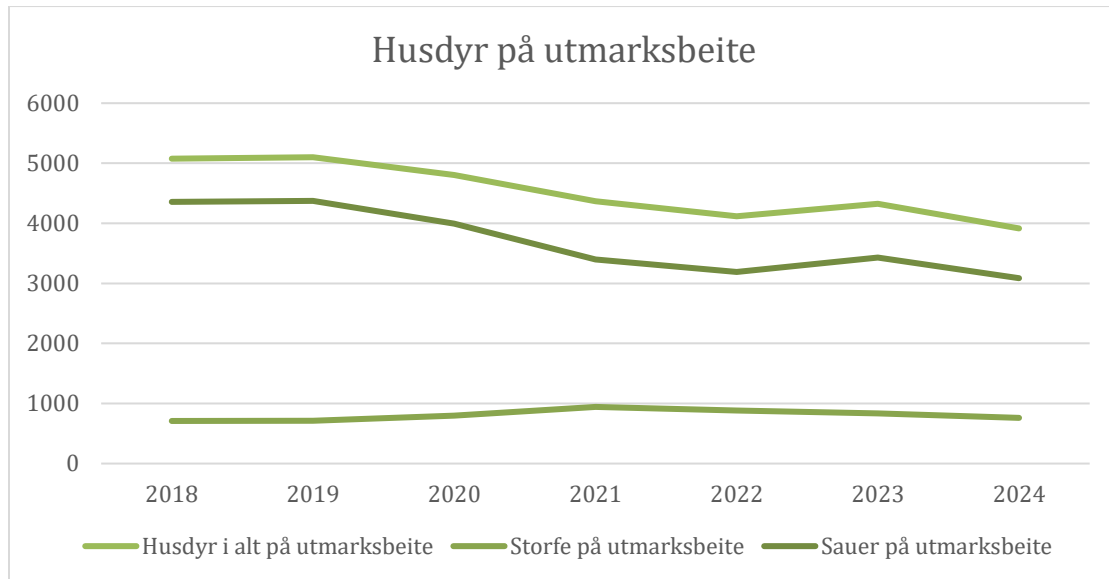
Jordbruket i Snåsa er basert på utnyttelse av lokale naturressurser, med hovedvekt på husdyrproduksjon og grovfôrbasert drift. Denne produksjonen legger grunnlag for verdiskaping både på gårdsnivå og gjennom tilknyttede verdikjeder som transport, foredling, handel og tjenesteyting.

I tillegg til tradisjonell produksjon bidrar tilleggsnæringer som utleie, lokalmat, gårdsturisme og andre bygdebaserte næringer til økt verdiskaping. Slike aktiviteter gir økt økonomisk handlingsrom for den enkelte virksomhet og bidrar til å styrke landbrukets rolle i kommunens samlede næringsstruktur.

Tabell 1 Tabellen viser utviklingen i antall husdyr i Snåsa kommune fra 2018 til 2025.

Husdyr i Snåsa kommune								
År	Storfe i alt	Kyr i alt	Mjølkekyr	Ammekyr	Andre storfe	Sauer over 1 år	Avlssvin i alt	Høner
2018	4 216	1 596	1 207	389	2 620	2 023	454	22 230
2019	4 302	1 537	1 152	385	2 765	1 879	407	22 075
2020	4 249	1 545	1 148	397	2 704	1 773	397	29 575
2021	4 329	1 580	1 169	411	2 749	1 726	498	22 154
2022	4 223	1 552	1 105	447	2 671	1 467	251	37 230
2023	3 993	1 490	1 085	405	2 503	1 514	347	37 363
2024	3 909	1 498	1 121	377	2 411	1 573	419	37 537
2025	3 734	1 440	1 102	338	2 294	1 612	419	37 076

Tabell 2 Husdyr på utmarksbeite i Snåsa kommune (2018–2024). Figuren viser en samlet nedgang i antall husdyr på utmarksbeite i perioden, særlig for sau, mens antall storfe har vært relativt stabilt med mindre variasjoner.

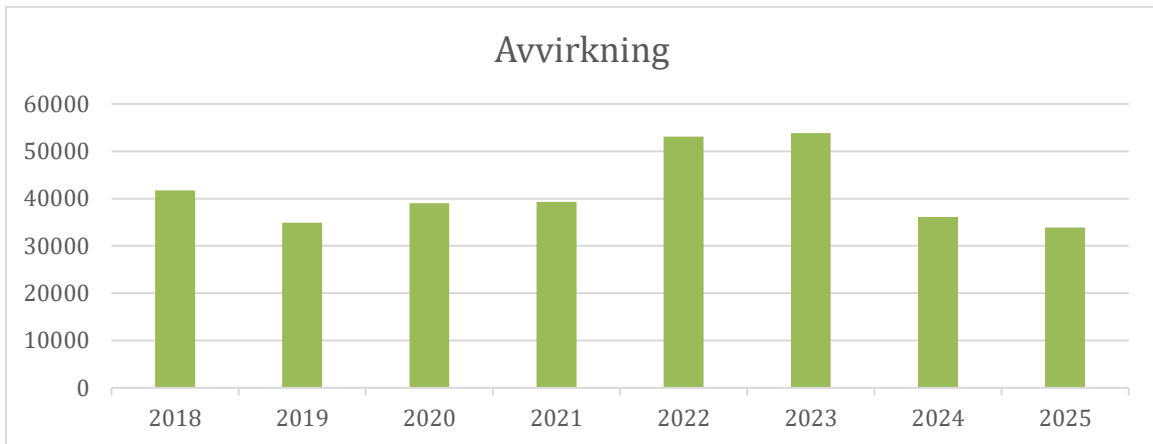
Skognæringens rolle i Snåsa

Skognæringen er en viktig del av landbruket i Snåsa kommune og er basert på store skogressurser og langsiktig forvaltning. Verdiskapingen skjer både gjennom avvirkning og gjennom videre bruk av tømmer og biprodukter, blant annet til byggevare, bioenergi og andre skogbaserte produkter.

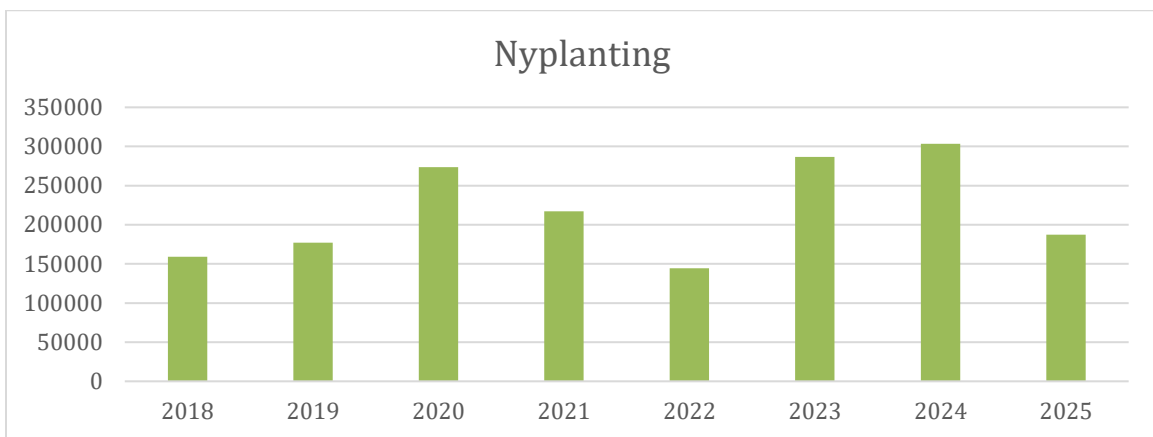
Skogbruket bidrar til sysselsetting innen planlegging, drift, transport og entreprenørvirksomhet, og har ringvirkninger for lokalt og regionalt næringsliv. Samtidig gir skognæringen et viktig bidrag til klimaarbeidet gjennom karbonbinding og bruk av fornybare ressurser.

På Snåsa er det et betydelig skogpotensial, med en total tilvekst på hele 121.500 kubikkmeter skog. Dette viser at området har gode vekstforhold og en aktiv skogproduksjon. Den høye tilveksten gir et solid grunnlag for bærekraftig skogforvaltning, hvor man kan utnytte ressursene samtidig som man tar hensyn til miljø og framtidig utvikling. Skogen på Snåsa representerer derfor både en viktig naturressurs og en verdifull del av lokal verdiskaping.

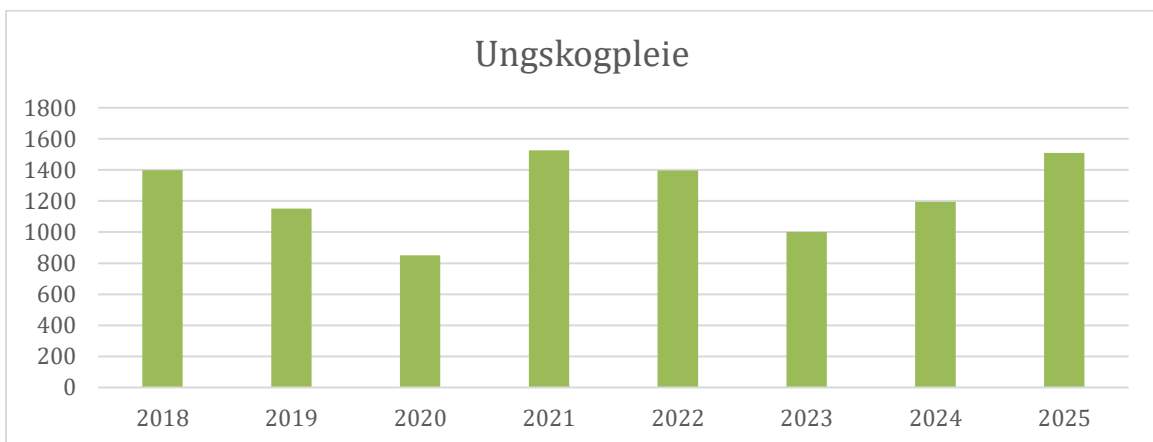
Tabell 3 Avvirkning i Snåsa kommune (2018-2025).

Tabell 4 Nyplanting i Snåsa kommune (2018-2025)

Tabell 5 Ungskogpleie i Snåsa kommune (2018-2025)

Sysseisseting og bosetting

Landbruk og skogbruk har stor betydning for sysseisseting i Snåsa, både direkte og indirekte. Mange arbeidsplasser er knyttet til:

- Gårdsdrift og skogbruk
- Avløserordninger og sesongarbeid
- Entreprenører, rådgivning og servicetjenester
- Foredling, transport og handel

Næringene bidrar dermed til å opprettholde arbeidsplasser og bosetting i hele kommunen, også i områder med begrenset alternativt arbeidsmarked. Landbruket spiller også en viktig rolle for rekruttering, generasjonsskifter og videreføring av lokal kunnskap og kompetanse.

Ringvirkninger og samfunnsbidrag

Verdiskapingen i landbruk og skognæring har betydelige ringvirkninger for resten av lokalsamfunnet. Aktiv drift bidrar til:

- Vedlikehold av kulturlandskap og biologisk mangfold
- Grunnlag for friluftsliv og reiseliv
- Lokale kjøp av varer og tjenester
- Skatteinntekter og økonomisk aktivitet i kommunen

Disse samfunnsbidragene gir merverdi utover den direkte økonomiske verdiskapingen og gjør næringene viktige i et helhetlig samfunnsperspektiv.

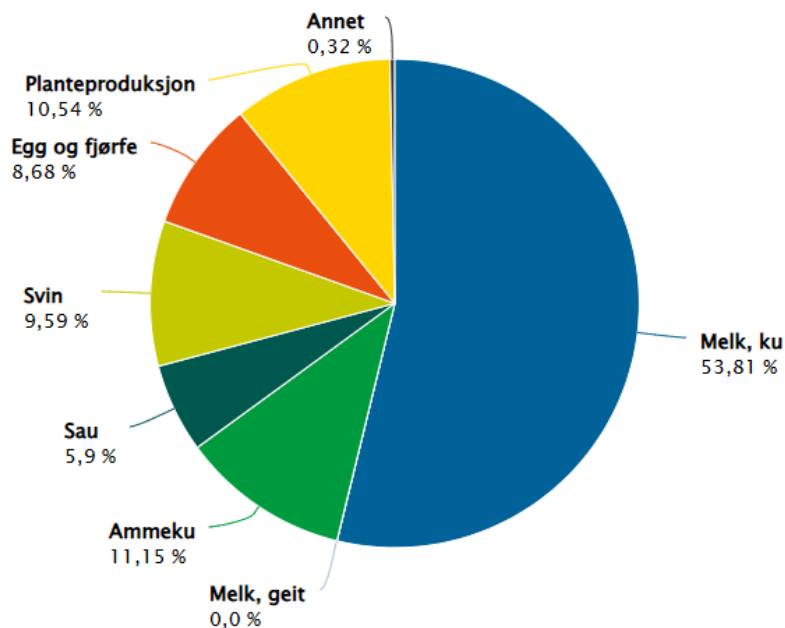
Utviklingsmuligheter og framtidig verdiskaping

Det er et potensial for videre utvikling av verdiskaping og sysselsetting i landbruk og skognæring i Snåsa gjennom blant annet:

- Effektiv og bærekraftig ressursbruk
- Økt lokal foredling av råvarer
- Videreutvikling av tilleggsnæringer
- Samspill mellom landbruk, skogbruk, reiseliv og andre næringer
- Kompetansebygging, innovasjon og rekruttering

Den kommunale landbruksplanen er et viktig verktøy for å legge til rette for denne utviklingen, i samspill med næringen selv og øvrige virkemiddelaktører.

Verdiskaping for ulike produksjoner i Snåase - Snåsa

Verdiskaping per produksjon mill. kroner	
Melk, ku	40,84
Melk, geit	0,00
Ammeku	8,46
Sau	4,48
Svin	7,28
Egg og fjørfe ▾	6,59
Planteproduksjon ▾	8,00
Annet ▾	0,24
Sum	75,89

Kilde: NIBIO rapport, tall fra 2021

Figurene viser at melkeproduksjon på ku er den klart største bidragsyteren til verdiskaping i landbruket i Snåsa, og står for over halvparten av den totale verdien. Andre viktige produksjoner er ammeku, planteproduksjon, svin samt egg og fjørfe, som hver bidrar med betydelige andeler.

Samlet verdiskaping i landbruket er beregnet til om lag 75,9 millioner kroner. Statistikken viser samtidig at kommunen har et relativt stort ressursgrunnlag med betydelig skogareal og aktive landbruksforetak, noe som understøtter landbrukets betydning for sysselsetting og næringsutvikling i Snåsa.

Statistikk fra SSB	
Antall innbyggere	2 054
Totalt areal, km ²	2 343
Jordbruksareal i drift, km ²	39
Produktivt skogareal, km ²	535
Avvirkning, m ³	38 458
Antall landbrukseiendommer	291
Antall jordbruksforetak	114
Antall sysselsatte i primærnærings	105

Kilde: NIBIO rapport, tall fra 2021

Arealressurser

I Snåsa - Snåase er det 41 299 dekar jordbruksareal, noe som utgjør omlag 1,7 prosent av kommunens landareal.

Arealressurskartet AR5 gir informasjon om ressursgrunnlaget i Snåsa - Snåase. Det viser hvilke arealer som kan brukes til landbruksproduksjon. Kartet gir detaljert informasjon om arealressursene. Det brukes til planlegging, konsekvensutredninger, statistikker og kontroll av arealtilskudd i jordbruket.

Arealklasse	Dekar	%
Jordbruksareal		
Fulldyrka	35 810	1,5
Overflatedyrka	521	0,0
Innmarksbeite	4 968	0,2
Skog		
Produktiv skog	537 300	22,9
Uproduktiv skog	210 070	9
Uklassifisert skog*	83 492	3,6
Bebyggelse og samferdsel		
Bebygd og samferdsel	5 613	0,2
Andre arealer		
Åpen fastmark	226 494	9,7
Snaumark*	751 528	32,1
Myr, åpen	201 773	8,6
Myr, uklassifisert*	82 221	3,5
Ferskvann*	202 878	8,7
Ikke registrert*	1	0,0
Sum	2 342 668	100

Kilde: Arealressurskart AR5, årsversjon 2025, NIBIO. Arealklasse merket

*er i hovedsak hentet fra AR50, NIBIO.